Cena 80 hal

[illegible]

Nowy Dziennik

Cena 80 hal

[illegible]

Rok III. Kraków, piątek 23 stycznia 1920 Nr 23

Zjazd anty... bolszewicki.

Kraków, 22 stycznia.

(*b*) Sympatyczny pan Nowaczyński zamieszcza w każdym prawie zeszycie swego „Liberum Veto" szereg cytatów rozmaitych „wielkich" ludzi o... bolszewikach. A więc np. „Prezydent Koerber o.. bolszewikach", „Conan Doyle o.. bolszewikach", „Dżingis-Chan o.. bolszewikach" itd. Innym razem: „Kolumb o... bolszewikach", „Marconi o.. bolszewikach", „Ludendorff o... bolszewikach" itd. I tak bez końca, w każdym numerze, wypowiada się szereg „wielkości" „o... bolszewikach". Na ewentualną uwagę, że przecie za czasów Kolumba i Dżingis-chana nie było jeszcze.. bolszewików, musimy wyjaśnić, że pod bolszewikami nie rozumie naturalnie dowcipny pan Nowaczyński... bolszewików, ale — Żydów. Bolszewicy i Żydzi są dla niego identyczni.

W tem, zdaje się, znaczeniu nazwano odbyty onegdaj zjazd w Warszawie zjazdem antybolszewickim. W samym programie, na zewnątrz niejako, nie wspominano zupełnie o Żydach lub żydostwie. Z 18 tu (!) referatów, jakie program zjazdu obejmował, ani jeden nie zawierał w tytule słowa „Żyd". Nawet p. Niemojewski, który na łamach „Myśli Niepodległej" powitał zjazd w dłuższym artykule, pominął w zupełności Żydów. A jednak — kiedy zebrali się luminarze świeccy i duchowni i poczęli radzić nad rozwiązaniem tak trudnych i doniosłych problemów współczesnego życia społeczno-gospodarczego, nad metodami walki z hasłami bolszewickiemi, znaleźli j e d e n tylko środek: w a l k ę z Ż y d a m i! Od swoich wodzów duchowych wyczekiwało społeczeństwo odpowiedzi na pytanie: co czynić? I oto zjazd, w którym brało udział mnóstwo wysokich dygnitarzy, księży, wojskowych szlachty, działaczy społecznych, marszałek sejmu — w prezydyum zasiadali m. i. minister wojny Leśniewski, arcyb. Teodorowicz, gen. Michaelis — daje następujące wskazania: usunąć Żydów z urzędów i z wojska, wprowadzić oddzielne szkoły dla Żydów i dla chrześcijan, lub nawet — jak ks. Gogolewski proponował — wyrzucić wszystkich Żydów z granic Polski.

Więc prawica narodu, uważająca się za kamień węgielny państwa, za ostoję jego tradycyi i świetności, zdobywa się wobec najaktualniejszych zagadnień dnia dzisiejszego na najpłytszy, najtrywialniejszy i zarazem najradykalniejszy — antysemityzm! Żydowska prasa warszawska konstatuje, że brednie, kłamstwa, oszczerstwa, jakie padały na zjeździe pod adresem ogółu żydowskiego, stawiają nawet w cień dostatecznie znane elukubracye „Dwugroszówki", Nowaczyńskiego i Niemojewskiego. Pod firmą walki z bolszewizmem urządzono poprostu na wielką skalę mityng propagandystyczny przeciw żydostwu polskiemu. Za jednym zamachem próbowała czarna reakcya rozpętać burzę antysemicką i dopiąć celu...

Co ma p r a w i c a do powiedzenia w kwestyi... bolszewizmu, wiemy już teraz. A jak się wobec zjazdu zachowuje l e w i c a? Nadzwyczaj charakterystycznie: m i l c z y. Czy wedle zasady; „qui tacet, consentire videtur"? Czy dlatego może, że „totschweigen ist die beste Politik"? Trudno odgadnąć... Dość, że zarówno prasa warszawska, jak i tutejsza (z wyjątkiem „Naprzodu", który o anty ż y d o w s i m stanowisku zjazdu ani słowem nie wspomniał) cały zjazd przemilcza. Sza... nie było go... Czy jednak prasa ta nie sądzi, że milczenie jej wobec zbyt głośnego wszak zjawiska, które nie da się ukryć pod korcem, u czytelników jej łacno wziętem być może za zgodę?... Gdy cho dzi t y l k o o Żydów, nie ma demokratyczna myśl polska zbytniej ochoty walczyć z reakcyą... Ale czy taka taktyka nie podkopuje s a m e j ż e polskiej myśli demokratycznej?...

Z pism warszawskich jeden tylko »Przegląd wieczorny« miał odwagę scharakteryzować należycie uchwały i nastrój zjazdu antybolszewickiego. Oto co pisze w nrze z 19 bm. w artykule p. t. »Na mylnej drodze«:

»Jako panaceum na wszystkie bolączki, na wszystkie tak doniosłe zagadnienia ekonomiczne, jako nową (!) drogę która od przepaści bolszewizmu ma prowadzić do brzegów ładu i szczęścia społecznego, Zjazd znalazł tylko jedno — religię katolicką i walkę z żydami.

Zamiast nowych dróg, nowych haseł, hasła od szeregu lat wypisane na sztandarze najskrajniejszej reakcyi całego świata.

Za temi hasłami społeczeństwo nasze nie pójdzie. Społeczeństwo znajdzie inne drogi na których skuteczniej walczyć będzie z komunizmem, aniżeli te, jakie jej Zjazd wskazał, szerzenie oświaty w duchu chrześcijańskim, usunięcie Żydów z urzędów i z wojska, oddanie pod sąd urzędników w sprawach pracy.

Hasła te przestarzałe, hasłami epigonów średniowiecza, ludzi, których ubiegła wypadki niczego nie nauczyły.

Szkoda tylko, że bezowocny ten Zjazd utrudni po części walkę z komunizmem. Gdyż komuniści nie omieszkają wskazać rzeszom robotniczym: »Patrzcie, pokora chrześcijańska i prześladowanie Żydów, to wszystko, co dać wam mogą nasi przeciwnicy«.

Dalsze postępy rewindykacyi ziem polskich.

Objęcie władzy cywilnej w woj pomorskiem.

Warszawa. PAT. Wydział prasowy. Prezydyum rady ministrów komunikuje: Do p. prezydenta ministrów nadeszła z Torunia następująca depesza: Objąwszy dziś w imieniu rządu władzę cywilną nad województwem pomorskiem wprowadziłem w urzędowanie wojewodę Łaszewskiego. Nastrój ludności entuzyastyczny. Minister Seyda.

Wyjazd gen. Hallera do Torunia.

G ł ó w n a k w a t e r a f r o n t u p o m o r s k i e g o dnia 20 bm. Dzisiaj we wtorek o godzinie 11 wieczorem dowództwo frontu pomorskiego generał broni Józef Haller wyjechał z dotychczasowej siedziby głównej kwatery frontu pomorskiego do Torunia, w otoczeniu swej świty, którą stanowili szef sztabu podpułkownik sztabu generalnego Niemiecki, zastępca szefa sztabu podpułkownik sztabu generalnego Iwanowski, szef biura operacyjnego podpułkownik Tomme, inspektor artyleryi Sobolewski, intendant frontu generał Fuglewicz i inni. Drogę na dworzec była iluminowana. W otoczeniu plutonu artyleryi na białych koniach, rzeszy generał Haller żegnany owacyjnie przez ludność, która mimo spóźnionej pory zalegała ulice. Na dworzec, dokąd przybyły delegacye władz i instytucyi miejscowych, straż ogniowa utworzyła kordon. Odjeżdżającego generała Hallera żegnali przemówieniem miejscowy starosta, burmistrz i delegaci różnych organizacyi. Po odpowiedzi generała wśród dźwięków muzyki wojskowej i niemilknących okrzyków zebranych na cześć generała Hallera, pociąg ruszył do Torunia, dokąd generał Haller przybędzie we środę o godz 10 rano.

ALEKSANDROWO. PAT. Dziś o godz. 9 minut 14 rano na dworcu aleksandrowskim pociąg wiozący dowództwo frontu pomorskiego z generałem Hallerem witała delegacya ziemi kujawskiej. Imieniem delegacyi przemówił poseł Rajca. Wraz z generałem do Torunia odjeżdżają także posłowie Dr. Halma, Rajca i Podstolski.

Epizod w Golubiu.

WARSZAWA. PAT. »Gazeta Poranna« podaje o epizodzie w Golubiu następujące szczegóły: W przepisanym umowami terminie oddział polski odszedł w tyralierce ku stacyi golubskiej. Ku swemu zdumieniu ujrzał na stacyi Niemców. Tyraliera się wstrzymała a jeden z sierżantów polskich podszedł ku Niemcom, aby porozumieć się z nimi i zażądać opuszczenia stacyi. Gdy zbliżył się nieco ku oddziałowi niemieckiemu, Niemcy zaczęli strzelać z karabinów i dwu mitralierz. Sierżant padł trafiony w brzuch przez Niemców od dzisiaj zastrzelony, znalazł się ranny. W takiej sytuacyi nasi podjęli natychmiast kontrakcyę. Tyraliera się wydłużyła i ruchem flankowym z obu stron ogarnęła przeciwnika. Batalion niemiecki znalazł się w niewoli polskiej. O najściu całem zawiadomiono natychmiast władze polskie w kwaterze frontu i władze niemieckie w Toruniu, tudzież toruńskiego oficera łącznikowego, porucznika Donimirskiego. Zatarg nie przybrał znaczniejszych rozmiarów, potraktowano go jako incydent lokalny. Pułkownik Skrzyński uwolnił wziętych do niewoli, którzy pospiesznie wycofali się do Torunia.

Wojska okupacyjne dla Gdańska.

GDANSK. PAT. »Danziger Ztg« donosi: Tutejsze władze otrzymały następujące doniesienie w sprawie wojsk okupacyjnych dla Gdańska. Wojska te liczyć będą 180 oficerów 4780 żołnierzy, ponadto 1200 koni. W skład ich będzie wchodził jeden sztab korpusu, jeden sztab dywizyi dwa angielskie batalliony piechoty, jeden francuski batalion piechoty, oraz artylerya i oddziały techniczne.

GDANSK. PAT. Dzienniki donoszą: Transporty wojsk koalicyjnych na tereny plebiscytowe i do Gdańska odbędą się drogą lądową. Wszystkie te wojska wyjeżdżać będą z Kolonii.

Zwycięzkie walki na froncie bolszewickim.

Warszawa PAT Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dnia 21 stycznia.

Front litewsko-białoruski. Na całym froncie bolszewicy prowadzili ożywioną działalność wywiadowczą. Ich ataki w rejonie Dzisny i na przyczółek mostowy Bobrujska odparto, zadając im dotkliwe straty. Nasz oddział wywiadowczy wysłany na wschód od jeziora Pielik, zniósł pod Krasnołukami oddział bolszewicki, biorąc kilkadziesiąt jeńców i karabin maszynowy. Na odcinku poleskim w rozwiniętej kontrakcyi oddziały nasze po ciężkich walkach zajęły szereg miejscowości na wschodnim brzegu Ptyczy oraz most kolejowy na tej rzece. Energiczne ataki bolszewików na wschód od rzeki Uborczy odparto. W kontrataku oddziały nasze zdobyły trzy karabiny maszynowe.

Front wołyński. Sytuacya bez zmiany.

Rewindykacya ziem polskich na zachodzie. W ciągu dnia wczorajszego wojska nasze zajęły Wąbrzeźno, Bydgoszcz i Fordon.

Pierwszy zastępca szefa sztabu generalnego K o l i ń s k i, pułkownik sztabu generalnego.

Wykonanie traktatu pokojowego.

Warszawa. Korespondent paryski „Gazety Warszawskiej" donosi pod datą 15 bm.: „Wczoraj odbyło się pod przewodnictwem gen. Le-Rond'a posiedzenie międzysojuszniczych komisyj, mających wykreślić granice belgijsko niemiecką, polsko-niemiecką i polsko czeską. Postanowiono poczekać w Paryżu na belgijskich, polskich i czeskich członków komisyi, tu się ostatecznie ukonstytuować i potem dopiero udać się na miejsce przeznaczenia i to najpóźniej 24 stycznia br.

Na terenach plebiscytowych tymczasem rozgraniczenie dokonane zostanie przez komisye plebiscytowe w porozumieniu z Niemcami, a ewentualnie z Czechami (w Raciborskiem). Dopiero po skończonych plebiscytach i wykreśleniu ostatecznych granic, odnośne komisye będą je oznaczały na miejscu".

Nowy poseł francuski w Warszawie.

Warszawa. »Kuryer Poranny« donosi z Paryża, że na miejsce dotychczasowego posła rzeczypospolitej francuskiej w Warszawie wyznaczony został p. Saint Aulaire, obecny poseł francuski w Bukareszcie.

Powrót gen. Henrysa.

Warszawa. »Nowiny Codzienne« donoszą: Jak się dowiadujemy, generał Henrys, który spędził kilka tygodni na urlopie w Paryżu, powraca wkrótce do Polski, by nadal spełniać funkcye szefa wojskowej misyi francuskiej.

W sprawie wojewody lwowskiego.

WARSZAWA. (W. B. K.) Wbrew zapewnieniom niektórych dzienników stanowisko wojewody lwowskiego nie jest jeszcze obsadzone. Kandydatura hr. Skarbka o której pisano nie posiada cech prawdopodobieństwa. Hr. Skarbek zainterpelowany przez reprezentanta W. B. K. oświadczył, że w tej mierze wcale do niego nie zwracano.

Połączenie telefoniczne z Wiedniem było dziś przerwane.

Alexsandre Millerand.

Alexandre Millerand, nowo zainaugurowany premier gabinetu francuskiego, jest jedną z najwybitniejszych osobistości politycznych w obecnej Francyi. Liczy on lat 60. Z zawodu adwokat, [illegible] w Paryżu bardzo liczną klientelę, przeważnie ze sfer kupieckich, [illegible] także [illegible] ub [illegible] Odznaczał się nadzwyczajnym talentem oratorskim, siłą i logiką argumentacyi. Mając lat 23, wsławił się już obroną strajkujących górników z Montceau les Mines. Od tego czasu znalazł się w szeregach skrajnej lewicy, w paryskiej Radzie miejskiej, a następnie w Izbie posłów, obierany stale przez ten sam okręg paryski. Razem z Clemenceau i Jaurésem prowadził Millerand w latach 90 tych ub. st. zaciętą agitacyę przeciw kapitalistom francuskim i ich opiekunom rządowym. Jako naczelny redaktor pisma »V[illegible]« okazał też wielkie zdolności publicystyczne, które zużytkował następnie w założonym przez siebie dzienniku »Petit Republique« organie francuskiej partyi socyalistycznej. Millerand [illegible] cza partya socyalistyczna we Francyi swe zwycięstwa wyborcze w ostatnich latach ubiegłego stulecia. Millerand sformułował program minimalny partyi, zawierający 3 główne postulaty: zdobycie [illegible] wej, socyalizacya [illegible] i [illegible] międzynarodowe porozumienie [illegible] wszystkich krajów.

W trzy lata później w r. 1899 objął Millerand tekę ministra handlu w gabinecie socyalisty Waldeck Rousseau. Była to chwila przełomowa w karyerze politycznej Milleranda, który odtąd [illegible] coraz więcej koncesyi [illegible] zawiera z postulatami socyalistycznymi. Aż do ukończenia procesu Dreyfusa razem z Jaurésem, przywódcą socyalizmu francuskiego, z chwilą objęcia portfelu ministeryalnego zwrócił się powoli na prawo. Jako minister handlu przygotował i otworzył paryską wystawę światową, [illegible] wzbraniał się przyjąć wówczas rozliczne ordery od monarchów, m. i. także od cara rosyjskiego i cesarza austryackiego.

Po upadku gabinetu Waldeck Rousseau wraca Millerand do Izby, gdzie rozwija sprężystą działalność polityczną, wysuwając [illegible] socyalistycznych [illegible] wolne [illegible] socyalistów, do których [illegible] pili [illegible] członkowie [illegible] późniejsi ministrowie; Viviani i Briand. Od tego czasu nazwisko Milleranda wymieniane przy każdej zmianie gabinetu we Francyi, aż do pierwszej podczas obecnej wojny został [illegible] ministrem, a to w resorcie wojennym gdzie jako organizator położył wielkie zasługi i w niemałej mierze także przyczynił się do zwycięstwa Francyi. Po ukończeniu wojny został namiestnikiem wyswobodzonej Alzacyi i Lotaryngii. On [illegible] pod czas ostatnich wyborów do parlamentu francuskiego blok stronnictw francuskich, który jak wiadomo, odniósł ogromne zwycięstwo. J[illegible] o [illegible] większości Izby [illegible] Dr. Karol Miller [illegible] nastę[illegible] [illegible].

Program polityki nowego prezydenta ministrów francuskich jest jeszcze księgą zamkniętą. Ze składu nowego gabinetu nie można wyciągać wniosków w tym kierunku, gdyż jest to gabinet o charakterze fachowym.

Skład nowego gabinetu francuskiego.

PARYŻ. (B. K.) Agencya Havasa. Nowe francuskie ministerium ma skład następujący: Prezydent ministrów i minister spraw zagranicznych Millerand, [illegible] sprawiedliwości L'Hopiteau, spraw wewnętrznych Hannorat, min. wojny Lefèvre, marynarki Landry, handlu Isaac, rolnictwa Henry Ricard, skarbu François Marsal, kolonii Albert Sarraut, robót publicznych Le Trocquer, oświaty Victor Bérard, pracy Jourdain, [illegible] Breton.

Millerand [illegible] ministerstwo dla odbudowy przemysłu a utworzył [illegible] ministerstwo zdrowia publicznego i [illegible] opieki [illegible], Pierwsze posiedzenie Rady ministrów odbędzie się we czwartek, [illegible] którym to dniu [illegible] przedstawi się prezydentowi. [illegible] oświadczenia Milleranda [illegible] zdaje się jak, mini[illegible] pracy. Jego program polityczny będzie identyczny z tym, jaki Millerand [illegible] przed [illegible] w dniu 7 listopada u. r.

Millerand ustąpi miejsca Briandowi?

GENEWA. (Tel. wł.) Z Paryża donoszą, że Millerand ustąpi [illegible] Briandowi, który [illegible] [illegible] zamiarem Deschanela i [illegible] przez niego na [illegible] premiera. Następca Deschanela na stanowisku prezydenta Izby [illegible] przypuszczalnie dotychczasowy wiceprezes Peret. Wymieniają także Barthou.

Znamienne słowa Clemenceau.

PARYŻ, (B. K.) Odlegatu zaznaczone świadectwa Clemenceau, które on złożył w pałacu Elizejskim po głosowaniu wyparłem [illegible] jego elekcyi. Kiedy Clemenceau dowiedział się o wyborze Deschanela, oświadczył: »Tem gorzej dla Francyi. Tem lepiej dla mojej ojczyzny.« W kołach politycznych [illegible] w tych słowach [illegible] rozczarowanie Clemenceau z powodu niepowodzenia jego nadziei, lecz raczej wskazania na to, że pewne układy między sprzymierzonymi państwami, z powodu zakończenia Clemenceau z [illegible] politycznej, zostają zakwestyonowane.

D'Annunzio przeciw Clemenceau

HAGA, (Tel. wł.) Podczas wyboru prezydenta ukazał się nad Wersalem aeroplan, który zrzucał pisma ulotne. Pierwotnie myślano, że jest to lotnik francuski, który zawiadamia o wyborze Deschanela. Okazało się jednak, że była to odezwa d'Annunzia, zawierająca ostre ataki na Clemenceau,

Udział uczonych żydowskich w budowie uniwersytetu hebrajskiego w Jerozolimie.

Zurych. Z. C. P. Z Londynu donoszą. Arzkeiwiec konferencya uczonych żydowskich w sprawie uniwersytetu hebrajskiego została odroczona, jednak przygotowania do tej konferencyi, poczynione przez departament wychowawczy kierownictwa syońskiego w Londynie, nie pójdą na marne. Okazało się, że uczeni żydowscy z rozmaitych stron świata odnoszą się do sprawy założenia uniwersytetu hebrajskiego z ogromną sympatyą. Wielu z nich przyrzekło czynne poparcie. Listy z wyrazami sympatyi nadesłali: Lord Rotszyld, prof. Achille Loria znany ekonomista w Turynie, senator profesor Vittorio Polacco [Rzym] prof. Rosenheim z narodowego laboratoryum fizycznego w Teddington, prof. Landau [Getynga] prof. [illegible] Levi [Ferara] prof. Büchler i dr. Daiches w »Jews College« w Londynie i prof. Jahuda [Madryt].

Prof. Cohen [Leeds] przyrzekł wziąć czynny udział w pracy naukowej nowego uniwersytetu. W konferencyi mieli uczestniczyć prof. Einstein, twórca teoryi o relatywiźmie, prof. S. Freud twórca psychoanalizy, prof. Leopold Landau [Berlin], prof. Ornstein [Utrecht] prof. Ehrenfest [Leiden], dr. Epstein [Zurych] prof. Dessau [Florencya] prof. Amaldina [Rzym] prof. F. Oppenheimer [Frankfurt n. Menem] prof. Salz [Monachium] prof. Morgenroth [Instytut Kocha] prof. Friedmann [Berlin], prof. Landau [Bern] prof. Ehrenmann [Wiedeń] prof. Sobernheim [Berlin], prof. Berliner [Berno szw.], prof. Torczyner [Berlin] i inni.

Z powodów technicznych nie można było jeszcze wejść w kontakt z uczonymi żydowskimi z Ameryki i szeregu innych krajów. Następujące referaty i memoryały miały zostać przedłożone konferencyi w Bazylei: prof. Alfred Zimmern [Wales] przygotował referat o fakultecie filozoficznym, prof. Brodetsky [Bristol] o przyrodniczym, prof. Goldziher [Budapeszt] przedłożył wytyczne dla nauk oryentalistycznych, nadrabin wiedeński prof. Chajes dla nauk judaistycznych i Normann Bentwich, członek trybunału w Palestynie, poprzednio prof. w Kairze przygotował memoryał o fakultecie prawniczym, dr. Ruppin zbiał referat o fakultecie ekonomicznym i żydowskim instytucie ekonomicznym dla zbadania krajów śródziemnomorskich.

Rozpoczęta praca zostanie dalej kontynuowana w porozumieniu z prof. Weizmanem, który podczas pobytu w Palestynie zajął się sprawą uniwersytecką. Potem ustanowiony zostanie dokładny termin zwołania konferencyi uczonych żydowskich.

O natychmiastowe rozpoczęcie pracy praktycznej w Palestynie.

List Usyszkina.

ZURYCH. (Tel. wł.) Korespondent paryski [illegible] donosi; W [illegible], że w Bazylei odbędzie się konferencya syońska, przez [illegible] Usyszkin, który [illegible] na czele Komisyi palestyńskiej [illegible] powitalne wystosowane właśnie do konferencyi. W piśmie [illegible] stwierdza Usyszkin, że [illegible] Weizmanem [illegible] pełne porozumienie we wszystkich sprawach palestyńskich.

O [illegible] w Palestynie stawia Usyszkin następujące postulaty:

Konieczne jest, by położenie Żydów w Palestynie zostało jak najrychlej uregulowane na podstawie prawnej, celem zapobieżenia samowoli urzędników.

Już w obecnych warunkach możliwe jest rozpoczęcie na wielką skalę pracy praktycznej w Palestynie, chociaż kwestya [illegible] nie jest jeszcze rozstrzygnięta. Należy natychmiast rozpocząć sprawę ziemi znajdującej się w posiadaniu naszem, [illegible] zaś można [illegible] kompleks [illegible] gruntu, [illegible] będzie można nabyć w drodze kupna. Można i [illegible] natychmiast rozpocząć szereg robót [illegible], budowę domów tak dla [illegible] publicznych, jak i prywatnych. [illegible] rozważać już dla [illegible] [illegible].

[illegible] licznych elementów politycznych [illegible] twórczej w kraju zamanifestuje się jedność [illegible]. Koniecznem jest jednak, by do kraju przybyli [illegible] o [illegible] nerwach, wyposażeni w środki materyalne i bogatą wiedzę, by [illegible] mogli wziąć udział w odbudowie naszej siedziby narodowej.

Koniecznem jest uzyskanie wielkich funduszów, ale nie drogą zbiórek z dobrowolnych datków, lecz przez założenie dobrze wyposażonych instytucyi finansowych, gdyż nie chodzi tu, o dobroczynność, lecz o odbudowę życia narodu. Żadnej chwili nie należy tracić, [illegible] pracy [illegible] się podobna [illegible], lecz wszystko zależy od [illegible] narodu żydowskiego.

W dalszym ciągu stwierdza ów korespondent, że stanowisko Usyszkina w Palestynie tak wobec żydostwa, jak i władz angielskich [illegible] się [illegible]. Obecnie okazuje się, że Usyszkin jest owym »right man on the right place«.

Dr. Weizman w Trieście.

ZURYCH. (Ż. C. P.) W drodze powrotnej z Palestyny do Londynu zatrzymał się prof. Weizman z [illegible] ubiegłego miesiąca w Tryeście, gdzie odbył z dr. Ruppinem ważne konferencye. Dnia 31 grudnia urządziła Organizacya syońska w Tryeście ku czci prof. Weizmana bankiet w sali gminy żydowskiej. W imieniu tryesteńskiej gminy [illegible] przywitał w serdecznych słowach prof. Weizmana p. Sabut, który oświadczył, że gmina żydowska w Tryeście uważa za wielki zaszczyt dla siebie przyjmować swego dostojnego gościa. Przemawiali rabin Tryestu dr. Zoller [illegible] Morpurgo przewodniczący Organizacyi syońskiej w Tryeście dr. Morpurgo prezes stowarzyszenia »Fascio Giovanile Ebraico« i Giuseppe Ottolenghi, delegat włoskiej federacyi s. [illegible], który specyalnie przyjechał aby w imieniu syonistów włoskich móc przywitać dra Weizmana. Prof. Weizman złożył następnie w dłuższem przemówieniu sprawozdanie z obecnej pracy w Palestynie.

Turcy przeciw umiędzynarodowieniu Konstantynopola

Manifestacye w Konstantynopolu

Paryż. (Tel. wł.) Pisma paryskie donoszą, iż w Konstantynopolu odbył się za zezwoleniem koalicyi mityng muzułmański protestujący przeciw umiędzynarodowieniu dotychczasowej stolicy Turcyi. Mityng odbył się w zupełnym spokoju. Manifestanci defilowali przed policyą międzykoalicyjną. Sklepy tureckie były zamknięte. Mówcy odwoływali się zwłaszcza do Francyi, jako protektorki małych narodów. Podobne mityngi odbyły się również na prowincyi.

Sprawa wydania Wilhelma.

Odmowna odpowiedź Holandyi.

ROTTERDAM. (Tel. wł.) Donoszą z kół oficyalnych: Nota w sprawie wydania cesarza Wilhelma zostanie ogłoszona równocześnie z tekstem odpowiedzi rządu holenderskiego. Z komunikatu tego wynika, że [illegible] odpowiedzi jest już gotowy. Odpowiedź Holandyi jest odmowna.

PARYŻ. Agencya Havasa. Francya wystosuje do Niemiec notę, w której wezwie rząd niemiecki do poparcia kroku francuskiego wobec Holandyi w sprawie wydania Wilhelma II.

Kanclerz Bauer grozi wojną domową.

BERLIN. (B. K.) W interwiewie z zastępcą »United Press« oświadczył kanclerz niemiecki Bauer, że naród niemiecki stanowczo się sprzeciwia wydaniu winowajców wojny żądanemu stronnictwu, składając cenę się z [illegible] nieprzyjaciół. Bauer jest zdania, że w Niemczech przyjdzie do wojny domowej, gdyby koalicya wymagała gwałtem wydania Wilhelma.

Strajk w zagłębiu ostrawsko-karwińskiem na ukończeniu?

K. CIESZYN. (Telefonem). Strajk w zagłębiu ostrawsko-karwińskiem trwa do tej chwili. Strajkuje 96.3 proc. ogółu górników.

Przez cały dzień dzisiejszy środa toczyły się rokowania pomiędzy rządem a przedstawicielstwem strajkujących górników. Dotyczyły one 10 żądań górników, które rząd przyjął prawie bez wyjątku [illegible] spodziewać się, iż strajk zostanie w najbliższych dniach zakończony. Z żądań najważniejsze są następujące:

Rząd starać się będzie o zakupno [illegible] nich artykułów. Rząd ustanowi z [illegible] centralę artykułów pierwszej potrzeby i ustanowi na nie ceny maksymalne. [illegible] mieć w swej pieczy projekt [illegible] o pracy przymusowej, a kto pracować nie zechce lub trudnić się będzie lichwą, zostanie deportowany do Francyi. [illegible] ma być w całej [illegible] utrzymany. Rozdział węgla ma być przeprowadzony w sposób rzetelny i sprawiedliwy. Paskarze i lichwiarze zostaną oddani sądom doraźnym.

Polityka silnej ręki wobec producentów w Zagłębiu dąbr.

WARSZAWA. W. B. K. Wobec kryzysu węglowego i stwierdzenia faktu, że w Zagłębiu Dąbrowskiem nie ma zapasów węgla, a także [illegible] przedsiębiorstwa kopalniane się w wielu wypadkach nieczynne, rząd zamierza chwycić się wobec przedsiębiorców [illegible] obowiązki [illegible] silnej ręki. Ze źródeł jak najlepiej poinformowanego komunikują nam, że prezydent ministrów nie będzie się wahał w stosunku do tych przedsiębiorstw wystąpić z projektem zarządu przymusowego jako też kar pieniężnych dochodzących do milionów rubli marek.

Przyczyny ograniczenia ruchu kolejowego.

LWÓW, PAT. Bawiący we Lwowie minister kolei Dr. Bartel [illegible] z [illegible] reprezentantów prasy i udzielił następujących informacyi:

Na zapytanie o powodach, które skłoniły do wydania zarządzeń ograniczenia ruchu osobowego w całem państwie, minister kolei [illegible] z naciskiem, że jednym z powodów tego kroku jest konieczność bezwzględnego oszczędzania węgla. [illegible] wymagania muszą być uwzględnione przy rewindykacyi [illegible] obszarów zachodnich i Gdańska. Potrzeby natury wojskowej muszą być także uwzględnione, chodzi bowiem o całego państwa. Trudności w zaopatrzeniu kolei w węgiel powiększają się wskutek strajku na Górnym Śląsku.

Zarząd kolei postawił sobie za zadanie tylko połączenie stacyi z kresami i utrzymanie ruchu w liniach podmiejskich. Dalej idzie o [illegible] i u [illegible] wypełnienie tak [illegible] oraz o przeprowadzenie bardzo sumiennej dezynfekcyi wozów. Dzieje się to na energiczne przedstawienie lekarzy, którzy spodziewają się, że w ten sposób [illegible] zmniejszyć [illegible] wypadki [illegible] tyfusu plamistego.

Co do opalania lokomotyw ropą, sprawa ta dziś jest w toku, nie można sobie jednak robić [illegible] nadziei, bo trzeba pamiętać, że ropa [illegible] jest najlepszą walutą dla zagranicy. Co do ruchu towarowego, to nie uległ on żadnym ograniczeniom.

Dalsze zwalnianie internowanych.

Warszawa. PAT. Komisya sejmowa dla badania [illegible] i obozów internowanych wyjechała we środę dnia 21 b. m. pod przewodnictwem posła [illegible] na objazd [illegible] obozów. Komisya zabawi [illegible] w Białymstoku, Grodnie, Wilnie, [illegible], Pińsku, Łucku i [illegible] Pokucie. W skład komisyi wchodzą [illegible] z 5 stronnictw sejmowych [illegible] delegaci zainteresowanych ministerstw. Objazd komisyi potrwa około 4 tygodnie.

Delegacya urzędników w Sejmie.

WARSZAWA, W. B. K. Dnia [illegible] się w Sejmie delegacya urzędników państwowych z [illegible] w sprawie zaproponowanej przez rząd podwyżki płac. Delegaci oświadczyli, że urzędnicy nie mogą się zgodzić na propozycyę rządową, gdyż wzrost cen środków [illegible] przenosi [illegible] wysokość podwyżek. [illegible] podkreślił z naciskiem, że środki [illegible] należy szukać nie w [illegible], lecz w należytej aprowizacyi całego kraju. Prezesi klubów sejmowych [illegible] w większości [illegible] słuszność żądań urzędniczych.

Morgentau wybiera się do Polski?

WARSZAWA. PAT. »Gazeta Poranna« podaje: Kierownicy sfer żydowskich w Warszawie otrzymali wiadomość, że Morgentau już w charakterze prywatnym wybiera się ponownie do Polski. (Wiadomość powyższą ze względu na źródło jej przyjąć należy z zastrzeżeniem. Prawdopodobnie wersya ta powstała w związku z wiadomością podaną przez nas przed kilku dniami, że kap. Green, członek misyi Morgentaua, ma zamiar na wiosnę [illegible] do Polski).

Bolszewicy proszą o pokój.

Warszawa. PAT. „Kuryer Polski" podaje: [illegible] się, że [illegible] rząd sowiecki [illegible] konferencyę propozycye pokojowe.

„Zniesienie blokady Rosyi przyczyni się do upadku bolszewizmu".

Oświadczenie Hoovera.

KOPENHAGA. (Tel. wł.) Dyktator Hoover oświadczył [illegible] blokady Rosyi jako najlepszy [illegible], gdyż w ten sposób [illegible] będzie można udowodnić, że bolszewizm [illegible] wśród korzystnych warunków politycznych nie jest zdolnym do życia. Dotąd rząd sowietów przypisywał winę [illegible] blokadzie, a zniesienie jej [illegible] przyczyni się do upadku bolszewizmu.

KOPENHAGA. W. B. K. Dzienniki duńskie donoszą, że dnia 16 bm. miał odejść do republiki sowietów rosyjskich [illegible] środków żywności, środków leczniczych przez [illegible] przedsiębiorstwem dla [illegible] angielskich, duńskich i szwedzkich. Rozdzielanie [illegible] pomiędzy obywateli [illegible] Jednocześnie na dnie [illegible] sfery [illegible] zażyły [illegible] bolszewickiemu Litwinowowi oferty co do wysyłki [illegible] produktów do użytku rządu sowietów. Kwestya u [illegible] jednolitego wartości przesyłek [illegible] realizacyi ich nie została jeszcze [illegible] załatwioną. W związku z powyższem donoszą [illegible], że Litwinow za zgodą Sowietów [illegible] dla [illegible] i [illegible] angielskich.

MOSKWA. W. B. K. W związku z [illegible] o zniesieniu blokady w stosunku do Rosyi komunikują bolszewicy, że towary nadchodzące z krajów neutralnych i krajów Ententy będą [illegible] na okrętach [illegible] do portów rosyjskich. Bolszewicki komunikat [illegible] że główny udział w wymianie towarów weźmie Anglia, że [illegible] towary dostarczane [illegible] przedewszystkiem na angielskich okrętach. Rząd sowietów [illegible] ma nadzieję, że [illegible] będzie [illegible] dyplomatycznych.

Zgrzyty.

Elegia żałośna
na śmierć najukochańszej koronki.

Odchodzisz od nas w Hadesu [illegible] ciemne,
Smętny z [illegible] wyrwał cię los,
Ty, coś nam życie słodziła przyjemnie,
Gdy jeszcze dźwiękiem twoim dźwięczał trzos.

Każdy cię kochał: milioner czy bosak,
W [illegible]kowej barwie i w kolorze róż,
Tocząc [illegible] kawalerów pstryg,
Ciebie za „szczęśę" brał ochotnie stróż.

W łeb cię palnęła Sejmu [illegible] siostra
Czarny [illegible] Or [illegible] już cię zgarnął w sakł
Ostała [illegible] bolu Leopol'a [illegible],
Ostrzo [illegible] łzy brat Krak..*)

Duch [illegible] dziewicowej zmógł cię,
Dziś cię porywa nam Charona brzeg,
Chłop z jękiem kroczy w żałobnym kondukcie
I w [illegible] łys.

Byt twój przeciętnie ślepych [illegible] Parkę,
O [illegible] w [illegible] szkaplerz
Niech [illegible] nie budzi [illegible] zawsze [illegible],
I nasz „domowo wykształcony" — skarb!

KOREN.

*) Leopolis — Lwów — wsch. Galicya.
Krak — Kraków — zach. Galicya.

KRONIKA

Kraków, 22 stycznia.

Mord rabunkowy na Kaźmierzu.

Jak już wczoraj donieśliśmy, we wtorek wieczorem zamordowany został w mieszkaniu swem przy ul. Krakowskiej 13 bł. p. Jakób Grünfeld. W śledztwie [illegible] przez pp. radcę pol. Szczepańskiego, nadkomisarza dra Gebhardta i oficyała Kantora sprawa morderstwa tego przedstawia się następująco: Ofiara mordu bł. p. Grünfeld wspólnie ze swym 80-letnim ojcem Chaskiem od długich lat prowadził w swem mieszkaniu przy ul. Krakowskiej 13 [illegible] (wódkę [illegible]). Krytycznego wieczora [illegible] Marya Woźniczka, która niedawno [illegible] swój sklep na Nowej Wsi chciała wymienić banknot 10.000 koronowy i w tym celu przybyła w towarzystwie [illegible] Reginy Okrętowej, zamieszkałej przy ul. Dietla 17 do Grünfelda. Wymiana jednak nie [illegible], gdyż Grünfeld żądał 200 koron za wymienienie banknotu, na co Woźniczka się nie zgodziła. Obie kobiety [illegible], jednak po pewnym czasie przyszły z powrotem i W. [illegible] się, by Grünfeld otrzymał za zmianę banknotu 200 kor. Kiedy po raz drugi weszły do pokoju, zastały u Grünfelda prócz obu [illegible] (ojca i syna) również jakiegoś żołnierza, któremu młodszy Grünfeld wymieniał marki polskie na korony; żołnierz ów widział jeszcze, jak obaj Grünfeldowie badali 10.000 koronowy banknot Woźniczki trzymając go pod światło, poczem wyszedł. Po wyjściu żołnierza Grünfeld syn udał się do drugiego pokoju, skąd po chwili przyniósł paczkę [illegible] pieniędzy, dał je do przeliczenia Woźniczce i schował do kieszeni banknot 10.000 K. Woźniczka siedząc przy stole liczyła pieniądze, obok niej Okrętowa, opodal siedział Jakób Grünfeld.

Zaś ojciec jego przechadzał się po pokoju. Zanim jeszcze W. skończyła liczyć pieniądze, weszło do pokoju 2 ludzi w mundurach żołnierskich, w maciejówkach, po chwili weszło 3-ci i 4-ty, a wtedy wszyscy trzej z rewolwerami w rękach krzyknęli: »ręce do góry!« Woźniczka krzyknęła »co to jest?«, na co od jednego z bandytów otrzymała odpowiedź: »to nic nie szkodzi«, i w tej chwili padł strzał na stół, który przestrzelił banknoty markowe, które wymieniał był żołnierz. Przerażona W. zgarnęła część pieniędzy ze stołu i ukryła się pod stołem, Okrętowa zaś wbiegła do pokoju i chciała uciec oknem. Na dziedzińcu jednak począł już zbierać się [illegible] tłum ludzi, wobec czego Okrętowa nie uciekła. W międzyczasie bandyci w pierwszym pokoju zgarnęli ze stołu resztę banknotów około 3 tys. koron i zwrócili się ku drzwiom.

Młodszy Grünfeld podążył za nimi, gdy wtem padł strzał, ugodził go w lewą skroń, przebijając na wylot głowę. Grünfeld padł w drzwiach nieżywy, poczem rozległy się 3 dalsze strzały [illegible]. Okrętowa widziała ich, uciekających przez jedną z bram dziedzińca na ul. Rab. Meiselsa. Po ucieczce bandytów Woźniczka wyszła z pod stołu i widziała, jak stary Grünfeld, który podczas całego napadu stał ukryty za piecem, klęczał nad zwłokami syna, starając się go ocucić. W dziedzińcu zebrał się wielki tłum ludzi, a syn właściciela restauracyi w tym samym domu Ebora widząc uciekających bandytów wystrzelił z browninga w powietrze, bojąc się trafić kogoś z przypatrujących się. Woźniczkę zaprowadzono do restauracyi [illegible], gdzie przytrzymano ją do przybycia policyi.

Po przesłuchaniu obie kobiety zostały wczoraj wypuszczone na wolność. Ojciec tragicznie zmarłego 80-letni starzec dotąd nie może po wypadku tym przyjść do siebie.

Wczoraj przedpołudniem na miejsce zbrodni przybyła komisya sądowo-lekarska z prokuratorem Sowańskim, sędzią drem Dr Żdzitowskim, lekarzem sądowym drem Kwasikowskim, oraz radcą pol. Szczepańskim, nadkomisarzem drem Gebhardtem i oficyałem Kantorem.

W dniu dzisiejszym odbędzie się sekcya zwłok błp. Grünfelda.

*

W związku z morderstwem rabunkowem na Kaźmierzu policya urządziła obławę wczoraj w całem mieście za bandytami. Odprowadzono na policyę kilka podejrzanych osobników.

Sprawców morderstwa dotąd nie przytrzymano.

Historyczny moment rewindykacyi ziem polskich obchodzili wczoraj załoga [illegible] w sposób uroczysty. [illegible] koszarowe były udekorowane chorągwiami o barwach państwowych, nad miastem krążyły aeroplany, a miastem ulicami miasta przeciągały muzyki wojskowe, [illegible] z pochodniami oraz liczną publicznością.

Dziś o godzinie 8 i pół rano odbędzie się w kościele garnizonowym uroczysta msza.

Z Rady aprowizacyjnej. (Sprawa cen mięsa — chleba pozakontyngentowego. — Zakaz wypieku drobnego pieczywa i ciastek.) We wtorek 20 bm. odbyło się pod przewodnictwem Schwarzenberg Czernego posiedzenie Rady aprowizacyjnej w sprawie cen mięsa, tłuszczów i węgli. Na wstępie uchwalono przyjąć zgodnie z wnioskiem magistratu ceny mięsa wołowego na 18 K za 1 kg z tem zastrzeżeniem, że do dozwolonej 25 proc. dokładki nie wolno używać kości płaskich lub z innego zwierzęcia, wieprzowiny 30 K, zaś cielęciny 25 K. Cen wyrobów masarskich uchwalono nie podwyższać, zarazem uchwalono wniosek, aby zwrócić się do gen. del. Galickiego, celem wyjednania przez niego u rządu wprowadzenia w całym państwie taryfy maksymalnej na bydło żywej wagi, jak również odnieść się bezzwłocznie do D. O. G. w Krakowie i minist. wojny, aby wojsko wiktualia swe nabywało mięso bezpośrednio u miejscowych rzeźników, co wpłynie niewątpliwie na spadek cen mięsa, dzisiejszy bowiem sposób zaopatrywania się w mięso przez wojskowość za pośrednictwem Puzappu, który znowu ze swej strony używa licznych pośredników, podraża ceny mięsa jednostkowo o 4 K na 1 kg.

W dalszym ciągu wezwano magistrat, aby ze względów sanitarnych wydał zakaz sprzedaży mięsa siekanego, przyjęto do wiadomości oświadczenie referenta magistratu, że z dniem 1 lutego br. zostanie otwartą m. fabryka mydła, oraz przyjęto na wniosek magistratu następujące ceny wytyczne dla chleba pozakontyngentowego, a mianowicie: za chleb żytni z 80 proc. wymiału 15 K, za chleb pszenny z 60 proc. wymiału 17 K za kg.

Zarazem wezwano magistrat o wydanie zakazu wypieku i sprzedaży wszelkiego rodzaju drobnego pieczywa jak bułek, rogalików, obwarzanków itp. oraz o dopilnowanie przestrzegania obowiązującego już zakazu sprzedaży pieczywa przez sklepikarzy i handlarzy ulicznych, którzy podbijają niesłychanie ceny chleba, zarabiając na 2 kg bochenku do 8 K. Chleb pozakontyngentowy ma być sprzedawany wyłącznie w sklepach piekarzy.

W końcu polecono magistratowi jak najenergiczniej zwalczać wypiek ciast z mąki pszennej, żytniej, jęczmiennej i owsianej i w tym celu przeprowadzać ciągłe rewizye w cukierniach i sklepach.

Bezczelna kradzież literacka „Głosu Wiedeńskiego". Wychodzący we Wiedniu tygodnik »Głos wiedeński«, organ robiący [illegible] w polityce »polskiej« na bruku wiedeńskim Wschodnio Galicyanina niejakiego »Romana Hernicza« (dawniej: Rubin Habel), zamieszcza na czele numeru z 12 bm. artykuł p. t. »Zagadka«, który stanowi dosłowny plagiat artykułu wstępnego »Nowego dziennika« z 27 grudnia z. r. pt. »Kłopoty z niemiecką Austryą«.

Bezczelność grafomańskiego organu p. »Hernicza« jest tem kapitalniejszą, że [illegible] to pismo uważa niemal za konkurencyę [illegible] »Nowy Dziennik«.

Żydowski tygodnik kupiecki „Der Socher". W Warszawie wyszedł się pierwszy numer tygodnika kupieckiego w języku żydowskim p. t. »Der Socher« (Kupiec) [illegible] ukazuje się [illegible]. Ol [illegible] redakcyi, [illegible] sprawie [illegible]), [illegible] polskiego, Żydzi [illegible] Porady [illegible] Adres redakcyi i administracyi: Warszawa, Senatorska 22.

„Krakowskiego Przeglądu teatralnego" nr. 3 wyszedł, jak poprzednie zeszyty, zawiera przy [illegible] ankietę [illegible] repertuarów naszych teatrów, artykuł J. Kotarbińskiego p. t. „Dwie gwiazdy", sylwetkę [illegible] Szalowskiej, art. teatru „Bagatela" i jej portret na stronie tytułowej, obfitą kronikę teatralną, [illegible] z ostatnich premier oraz ilustracye.

Na ofiary pogromów na Ukrainie złożyła w [illegible] rocznicę śmierci śp. Dr. Adolfa Ent[illegible] rodzina zmarłego zamiast wieńców 500 koron.

VII wieczór kameralny w Instytucie muzycznym odbędzie się dn. 23 bm. W programie: Schumana kwintet fortep., Dworzaka kwintet fortep. oraz śpiew solo art. opery prof. Stanisława Tarnowskiego.

Z „Bagateli". Dzisiejszy wieczór w „Bagateli" wypełni głośna komedya salonowa Lothara Schmidta pt. „Tylko sen". Interesująca ze względu [illegible] sztuka [illegible] się [illegible] dziełem na scenach niemieckich — zaciekawi bezwątpienia i naszą publiczność. „Tylko sen" powtórzone będzie jutro i w piątek i następnie w sobotę wieczorem.

Baśń dla dzieci i młodzieży pt. „Trutała" wyp. ln. sobotą po południu w „Bagateli". Bilety przy kasie. Ceny zniżone.

Błędy drukarskie. We wczorajszym artykule wstępnym spłatał dyabeł drukarski nowego figla. Oto w wierszu 13 z góry opuszczono słowo „zwrotu" tak, iż ta część zdania powinna brzmieć: „ma jasne było bezpośrednie przyczyny nagłego zwrotu kongresu wersalskiego przeciw Clemenceau".

W rubryce „Na marginesie" wczorajszego numeru [illegible] dwa razy „do"; miało być „[illegible] w [illegible] zwady", a nie „zwady".

Dwa samobójstwa. Wczoraj przedpołudniem zawezwano pogotowie ratunkowe na ul. Miodową l. 10, gdzie Izaak Rosenberg w zamiarze samobójczym zażył dawkę olejku anyżowego. Po wypompowaniu żołądka odstawiono desperata do szpitala. — Wieczorem piekarz Jan Karasiński, zamieszkały przy ul. św. Jana 9, również w zamiarze samobójczym napił się kodeiny. W stanie ciężkim przewieziono go do szpitala, gdzie po kilku godzinach zmarł.

Zakwestyonowane wyroby złotnicze. Wczoraj popołudniu do jubilera Landaua na Stradomiu zgłosił się jakiś mężczyzna i zaoferował mu kupno większej ilości nowych wyrobów złotniczych, m. i. 2 zegarków damskich wysadzanych brylantami, kilku łańcuszków, pary kolczyków itd. Z germistrz, któremu sprawa wydawała się podejrzaną, zawezwał policyę i spowodował przytrzymanie mężczyzny. Aresztowany podaje, że nazywa się Leon Bilczyński i pochodzi z Kobierzyna. Dalsze śledztwo wykaże, w jaki sposób B. wszedł w posiadanie tych przedmiotów przedstawiających bardzo wysoką wartość.

Wyrafinowana oszustka. Policya aresztowała 9 letnią służącą [illegible] Niedzielską, która korzystając z tego, że dawniej służyła u niejakiego Rechla na Nowej Wsi, odwiedziła jego znajomych i zaciągnęła od nich pożyczki na jego rachunek. W ten sposób wyłudziła oszustka kilka tysięcy koron.

Włamanie do restauracyi. Właściciel restauracyi przy ul. Grzegórzeckiej 31 doniósł policyi, że nieznani sprawcy włamali się do jego sklepu i skradli [illegible] oraz prowianty wartości około 3 tys. koron. Sprawcy nieznani.

W poszukiwaniu za zbiegłymi synami 16 letnim Ottonem i 14 letnim Stefanem przyjechał wczoraj do Krakowa [illegible] z Rzeszowa. Synowie jego, uczniowie 4 klasy [illegible], wyjechali przed pewnym czasem z domu w nieznanym kierunku i dotąd nie dali o sobie znaku życia.

Zaginęła 9-letnia Irena Pawułówna z Dąbia. Wyszła dnia 15 bm. z domu i dotąd nie wróciła.

REPERTUAR TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO.

Czwartek „Zrzędność i przekora" Fredry, „Panna służąca" Korzeniowskiego.
Piątek „Nas" L. Kampfa.
Sobota „Sędziowie" Wyspiańskiego, „Elektra" Hoffmannsthala.
Niedziela pop. „Betleem polskie" Rydla.
Niedziela wiecz. „Betleem".

REPERTUAR TEATRU M. POWSZECHNEGO.
Czwartek Wieczorek uczniów gimnazyalnych.
Piątek, Wieczór sióstr Wiesenthal.
Sobota pop. „Alzacya“.
wieczorem „Baron cygański“.
Niedziela popoł. „Dwaj złodzieje“.
wieczór „Krzyżacy“.

REPERTUAR TEATRU „BAGATELA“
Czwartek: „Tylko sen“ (nowość).
Piątek: „Tylko sen“.

REPERTUAR OPERETKI w „NOWOŚCIACH“
Czwartek „Cnotliwa Zuzanna“.
Piątek „Wesoła wdówka“.

NADESŁANE
Za treść tej rubryki redakcya nie odpowiada.

Stow. „Achdus“ 3115
zawiadamia, że na kursie buchalteryi zaczynają się nowe lekcye, wyjątkowo we czwartek dnia 22 bm. punktualnie o g. 7·30 wiecz.
Obecność wszystkich zapisanych konieczna.

Regina Morgenstern Łużna — Samuel Geller Nowy Sącz
zaręczeni w styczniu

Z okazyi zaręczyn naszej siostry Zofii Buchbaum z Kalwaryi z p. Faberem z Milówki serd. gratulują
Józef Buchbaum z Rodziną
Ch. i Amalia Riegler

Z kraju.

Rzeszów. Dnia 20 bm. zjawił się w kahale tutejszym dr. Kraus i bez wykazania się, iż posiada jakiekolwiek polecenie władzy, zażądał od urzędników kahalnych oddania mu ksiąg. Kasyer p. Zangen »zląkł się«, jak się zdaje, groźnej miny nowego »pana i władcy« i bez porozumienia się z komisarzem rządowym drem Schneem oddał księgi i klucze kasowe Popołudniu znowu zjawił się w kahale dr. S. Reich nowomianowany komisarz rządowy, w towarzystwie dra Krausa i po przedłożeniu swej nominacyi ze strony starostwa, objął kahał. Jak się dowiaduje Wasz korespondent, w skład nowej zwierzchności gminnej, wchodzą oprócz dra Reicha, Motisz Eckstein, Aszer Silber (propinator) i Mechel Birman. Jak widzimy »zapanowała« znowu w kahale rzeszowskim pozostającym dotychczas w ręku Żydów narodowych, klika propinacyjna. Żydzi narodowi w podobnym kahale prawdopodobnie udziału nie wezmą.

»Dwugroszówka« bredzi... Warszawska »Gazeta Poranna« (»Dwugroszówka«) omawia w nrze z 20 bm. w artykule wstępnym p. n. »Na komendę żydowską« omawia »walkę między koroną a marką«. Oczywiście organ antysemitów warszawskich dopatruje się i tu »spisku koronowego przeciwko interesowi Polski, kierowanego przez Żydów«. Z niekubracyi pismaka z »Dwugroszówki« dowiadujemy się, że »walka ta (szli. przeciw relacyi propono-wanej przez p. Grabskiego) — R.) odsłoniła wyraźny związek socyalistów z finansiery żydowską«. Co więcej bredzie i halucynacye gryzipiórka osiągają szczyt, gdy pisze: »W walce tej brała również udział prasa. Wszystkie pisma, wychodzące za pieniądze żydowskie, a mianowicie z krakowskich: »Goniec Krakowski«, »Kuryer Krakowski«, »Naprzód«, »Nowa Reforma« z lwowskich: »Gazeta Poranna i Wieczorna«, »Dzień«, »Wiek Nowy«, a z warszawskich: »Nowiny Codzienne« (organ Bilińskiego) i »Kuryer Polski« (organ b. akty wistów i Natansonów) bronły interesów żydowskich finansistów i kapitalistów«.

Tak się dowiadujemy, że »Kuryerek«, »Goniec«, »Naprzód« itd., wszystko to organa żydowskie. Risum teneatis, amici... Zaznaczyć należy, że wogóle kampania antysemickiej prasy warszawskiej przeciw stanowisku posłów małopolskich wobec relacyi walutowej zwolna zaczyna przybierać się w szaty zajadłej nagonki antyżydowskiej. I tak np. »Gazeta Warszawska« z 20 bm. zaopatruje wiadomość, że giełda krakowska postanowiła »nie dopuszczać dalszych tranzakcyi giełdowych odnośnie do marek polskich« m. in. następującą bezwstydną uwagą:

»Zuchwalstwo żydowskie nie zna granic i posuwa się aż do jawnej walki z państwem polskiem, bojkotując jego walutę«.

Kiereńskiego niema w Warszawie. Niektóre pisma warszawskie podały wiadomości, że Kiereński bawi w Warszawie wraz z misyą Sawinkowa. Jak się okazuje, ministerstwo spraw zagranicznych nic nie wie nic o pobycie Kiereńskiego w Warszawie.

Kierownik gł. urzędu ziemskiego. »Kuryer Lwowski« donosi z Warszawy: Prezesem Głównego urzędu ziemskiego ma zostać kierownik kółek roln. w Królestwie p. Wilkoński, zbliżony politycznie do grupy Wyzwolenia.

Ze świata.

Na linii kolejowej Bogumin—Morawska Ostrawa i Bogumin—Frysztak ma, jak donosi ostrawska »Morgenzeitung« od dzisiaj środy zostać zastanowiony ruch kolejowy z powodu braku węgla.

Dział gospodarczy.

Produkcya przemysłu bawełnianego w Łodzi wynosiła 14 grudnia z. r. 11,457 432 metrów tkanin. Uruchomionych jest 267.915 wrzecion i 5444 krosien. Przemysł bawełniany zatrudnia obecnie 10078 robotników.

Wywóz cementu z Małopolski do Wiednia podtrzymuje się mimo wielkiego zapotrzebowania u nas, w Kongresówce i w Poznańskiem. Wiele warsztatów drobnych wyrabiających dachówki musiało wstrzymać pracę z powodu braku cementu. Również budowy nie mogły zostać ukończone z powodu braku cementu.

GIEŁDA KRAKOWSKA z dnia 21 bm.
Waluty: Ruble carskie po 560 rb. 226 — 235 — 232 — 234,

Poszukuję zdolnej buchalterki z dłuższą praktyką i zdolnej ekspedyentki. — Zgłoszenia pod »Wu« do Adm. N. Dz. 3091

Zdolny urzędnik z działu drzewnego, z wieloletnią praktyką poszukuje posady. — Zgłoszenia listowne pod »Urzędnik S. S. B.« do Adm. N. Dz. 1564

Krachelki i syfony nowe lub używane kupię do fabryki wody sodowej, Oferty z podaniem ceny przesyłać pod adres: S, Schön, Bochnia 3113

Towarzystwo „Tepezet“ w Krakowie, poszukuje urzędnika obznajomionego dokładnie z buchalteryą, — Zgłoszenia przyjmuje dyrekcya „Tepezet“ Grodzka 9, II piętro 3112

Warsztaty szewskie Związku gospodarczego, stow. zarej. z ogr. por. ul. Wielopole 20, przyjmą natychmiast kilku robotników szewskich 1562

Biuro pośrednictwa pracy poleca zdolne ekspedyentki, kelnerki i kucharki. 1548

Upraszam ową panią, która w sierpniu z. r. w przejeździe zostawiła u mnie kosz zamknięty, aby takowy odebrać zechciała do dnia 1 marca br, w przeciwnym razie za kosz więcej nie odpowiadam, Salomon Grubner, Kraków, Szpitalna 24 3114

Auto osobowe wypożycza na korzystnych warunkach. Wiad mość w biurze ogłoszeń, Feliksa Stattera Kraków Grodzka 13. 1565

Poszukuję spólnika celem powiększenia księgarni antykwarskiej w Krakowie. — Zgłoszenia pod »Księgarnia« do Adm, N, Dziennika 3110

Mam do oddania olej rzepakowy i lniany do celów spożywczych i technicznych — Wiadomość pod „OLEJ“ — Skrytka pocztowa Nr. 71, 3106

Upraszam Rodziców owego chłopca, który zabrał złoty damski zegarek dnia 19 bm, małej dziewczynce na ulicy Agnieszki by zechcieli takowy zwrócić za wynagrodzeniem do Liebera, ulica Szeroka L, 22, 3108

Instytucya bankowa poszukuje sił wprawionych w buchalteryi. Posiadający praktykę bankową mają pierwszeństwo. Oferty pisemne wraz z odpisami świadectw wnosić należy do Biura ogłoszeń Feliksa Stattera, w/m Grodzka 13, dla »B. O,« 1539a

Poszukuję zaraz spólnika na sezon do Krynicy z kapitałem K 100,000. Znajomości fachowe nie wymagane, Zgłoszenia listowne pod »K. R.« do Adm. N. Dz. 3103

Redaktor naczelny i odpow, Dr Wilhelm Berkelhammer — Drukiem M, Deutschera w Krakowie, Bożego Ciała 10 — Tel, 1556,